

Alueiden komitean lausunto aiheesta "Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös kaupunkien kestävästä kehitystä edistävistä yhteisön yhteistyöjärjestelmästä"

(2000/C 317/12)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tekemän ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi "Kaupunkien kestävästä kehitystä edistävistä yhteisön yhteistyöjärjestelmästä" KOM(1999) 557 lopullinen – 1999/0233 (COD),

ottaa huomioon neuvoston 10. toukokuuta 2000 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 175 artiklan 1 kohdan ja 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 1. maaliskuuta 2000 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu valiokunta 4:n "maankäyttö, taajama-asiat, energia, ympäristö" tehtäväksi,

ottaa huomioon komission tiedonannon "Kohti kaupunkien toimintaohjelmaa Euroopan unionissa" KOM(97) 197 lopull.,

ottaa huomioon komission tiedonannon aiheesta "Kaupunkien kestävä kehittäminen Euroopan unionissa: toimintakehys" KOM(1998) 605 lopull.,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EY) N:o 2179/98, tehty 24 päivänä syyskuuta 1998, Euroopan yhteisön ympäristöä ja kestävästä kehitystä koskevan poliittisen toimintaohjelman "Kohti kestävästä kehitystä" tarkistamisesta,

ottaa huomioon valiokunta 4:n 11. toukokuuta 2000 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 134/2000 rev. (esittelijä: Alberto Ruiz-Gallardón, E, PPE),

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 174 artiklan, jossa määrätään yhteisön ympäristöpolitiikan kehittamisestä ja toimeenpanosta sekä asetetaan tavoitteet ja periaatteet, joita politiikassa on noudatettava,

ottaa huomioon neuvoston 1. helmikuuta 1993 antaman päätöslauselman yhteisön ympäristöä ja kestävästä kehitystä koskevasta poliittisesta toimintaohjelmasta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EY) N:o 2179/98, tehty 24 päivänä syyskuuta 1998, edellä mainitun ohjelman tarkistamisesta; yhteisö on näin vahvistanut haluavansa säilyttää kestäväan kehitykseen tähtäävän lähestymistapansa ja yleisen strategiansa,

hyväksyi 14. ja 15. kesäkuuta 2000 pitämässään 34. täysistunnossa (kesäkuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean näkemys ehdotuksesta ja suositukset

1.1. Alueiden komitea suhtautuu myönteisesti tarkastelun kohteena olevaan päätösehdotukseen, joka on samansuuntainen kuin komission ohjelmassaan "Kohti kestävästä kehitystä" omaksuma lähestymistapa ja yleinen strategia. Kaupungit on saatava itse ratkaisemaan kaupunkilaisten elämänlaatuun vaikuttavat ympäristöongelmat.

1.2. Alueiden komitea myöntää, että toimintatavoista ongelmien ratkaisemiseksi paikallis- ja aluetasolla on päätettävä

kokonaisvaltaisesti ja tehtävä sellaisia poliittisia ratkaisuja, joilla puututaan kaupunkihallinnon tavoitteiden mukaisesti mukautetusti ja koordinoitusti taloudellisiin, työllisyyttä ja asumista koskeviin, ekologisiin, sosiaalisiin ja kulttuurisiin paikallisongelmiin ja joilla muutetaan yksittäisten kansalaisten ja yritysten kulutuskäyttäytymistä, kuten komission ehdotuksessa esitetään.

1.3. Alueiden komitea katsoo komission tapaan, että ongelmien ratkaiseminen paikallis- ja aluetasolla edellyttää, että verkostojen luomiseksi tai lujittamiseksi vaihdetaan tietoja, hyviä käytänteitä ja kokemuksia ja tehdään rajatylittävää yhteistyötä siten, että kaupungit osallistuvat verkostojen toimintaan vastuullisesti ja aktiivisesti.

1.4. Alueiden komitea katsoo, että on välttämätöntä kehittää ennalta ehkäiseviä välineitä ongelmien syntypaikalla, sen sijaan että ryhdytään usein monimutkaisiin ja kalliisiin korjaviin toimenpiteisiin. Tämä edellyttää yhteiskunnallista vaikuttamista ja Agenda 21 -paikallishjelman täytäntöönpanoa.

1.5. Alueiden komitea pitää myönteisenä kaupunkien verkostoille myönnettävää erityistukea, joka mainitaan Euroopan aluestrategiassa suosittelujen poliittisten vaihtoehtojen joukossa.

1.6. Alueiden komitean käsityksen mukaan ympäristöongelmien ratkaiseminen edellyttää monissa tapauksissa kaupunkien laajempaa mittakaavaa. Kokonaisvaltaisessa lähestymistavassa johdonmukaisen toiminnan ja tarkastelun lähtökohdiksi on otettava kaupunkialueet. Komission tiedonannon "Kaupunkien kestävä kehittäminen Euroopan unionissa: toimintakehys" kohtaa 3.3 on tulkittava juuri tällä tavoin.

1.7. Alueiden komitea katsoo, että koska suurkaupunkialueilla on lukuisia sisäisiä ristiriitoja alueen muodostavien kaupunkien kesken ja koska kaupungit vaikuttavat yhdessä voimakkaasti koko sijaintialueensa ympäristöön, päätöksentekoviranomaisten on otettava huomioon oikeutetut vaatimukset tehdä päätöksiä sekä alue- että paikallistasolla kunkin jäsenvaltion lainsäädännön sallimissa puitteissa. Päätöksentekoa olisi ohjattava kohti kestävä kehitystä ja siinä tulisi huomioida suurkaupunkialueiden lukuisat ongelmat.

1.8. Alueiden komitea katsoo, että alueiden roolia on tarpeen vahvistaa kunkin jäsenvaltion niille sallimien toimivaltuuksien puitteissa sellaisen kaupunkien kestävä kehityksen yhteydessä, jolla puututaan koko toiminta-alueella havaittuihin puutteisiin. Tarvitaan kokonaisvaltaista näkemystä, jonka avulla toimet jäsentyvät ja nivELYTvät suurkaupunkialueeseensa. Alueiden kehitys on itse asiassa useissa tapauksissa kaupunkien laajempi. Kaupunkien tarkastelu osoittaa aina, että tavara- ja energiavirrat kulkevat edestakaisin alueen sisällä ja alueiden välillä.

1.9. Alueiden komitea katsoo olevan välttämätöntä täydentää ehdotusta siten, että yhteistoimintaa, tiedotusta ja yhteistyötä harjoitetaan kaupunkien lisäksi kaikkien alueellisten verkostojen, alueiden ja kaupunkiverkostojen kesken.

1.10. Alueiden komitea toteaa 3 artiklan osalta, että ensisijaisten toimien ja valintaperusteiden määrittely ja seuranta tulee antaa jäsenvaltioiden toimivaltaisten elinten tai alueiden tehtäväksi.

1.11. Alueiden komitean mielestä alueiden ja kaupunkien osuutta on lisättävä komiteassa, joka määrittelee toimet ja valintaperusteet. Tämä on tarpeen paitsi edellä esitetyistä syistä myös toimintakehyksessä hahmoteltujen keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteiden vuoksi kokonaisvaltaisen lähestymistavan ja strategisten poliittisten toimien edistämiseksi. Näin varmistettaisiin lisäksi, että toimet vaikuttavat paremmin viranomaisten toimintaperiaatteisiin, sopivat yhteen eri alueellisten ohjelmien ja muiden, kaupunkien kokonaisvaltaiseen toimintaohjelmaan tähtäävien toimien kanssa, joita tullaan toteuttamaan toimintakehyksen muiden toimenpiteiden pohjalta. Tämä vahvistaa nykyisten alueverkostojen lisäksi myös uusia verkostoja eikä ainoastaan Euroopan kaupunkien kestävä kehityksen verkostoa.

1.12. Alueiden komitea toteaa, että mikäli alueet osallistuisivat aktiivisemmin toimintakehyksen toteuttamiseen, nykyiset tai suunnitteilla olevat muihin aloitteisiin liittyvät toimet ja yhteistyöhankkeet, kuten Interreg voitaisiin laajentaa käsittämään kaupunkien toimintaohjelma ja kaupunkien verkoston perustaminen.

1.13. Alueiden komitea painottaa, että Euroopan alueiden ja kaupunkien välisen aktiivisen yhteistyön lisäksi on edistettävä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, julkisten instituutioiden, valtiovallasta riippumattomien järjestöjen ja yritysten osallistumista tutkimukseen, opetukseen ja parhaiden saatavilla olevien, vähiten saastuttavien (puhtaiden) teknisten ratkaisujen toteuttamiseen.

1.14. Alueiden komitea korostaa, että standardisoitujen, yleisesti hyväksytyjen ja sopivalla tavoin vertailukelpoisten indikaattoreiden ja ympäristöindeksien käyttö on osoittautunut erittäin asianmukaiseksi arvioitaessa ympäristövaikutuksia tasavertaisesti. Indikaattoreita ja indeksejä tulee käyttää alueiden ja kaupunkien ympäristön tilan arviointiin, julkisten toimien arviointiin sekä alue- ja kaupunkitasolla vaikuttavien suunnitelmien ja ohjelmien arviointiin.

1.15. Alueiden komitea korostaa, että kestävä kehityksen mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi on kehitettävä kokonaisvaltaista liikenne- ja liikkumispolitiikkaa, minkä vuoksi kyseisiä näkökohtia koskeva tiedonvaihto ja yhteistyö ovat ensiarvoisen tärkeitä.

1.16. Alueiden komitea ehdottaa, että uutta teknologiaa sovelletaan ja käytetään kaupunkihallinnon kokonaisvaltaisissa strategioissa.

1.17. Kestävä kehityksen periaatteen noudattaminen kaupunkialueilla tekee kaupungeista miellyttäviä asua ja tarjoaa kansalaisille yhtenäisen ympäristön, jossa he voivat elää ja työskennellä sekä nauttia virkistys- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksista.

Bryssel 15. kesäkuuta 2000.

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Jos CHABERT